

Bijlage 2 Normtijden huishoudelijke ondersteuning

Als bedoeld in artikel 6.24.

Deze normtijden zijn richtinggevend voor het indiceren van huishoudelijke ondersteuning. De ondersteuningsvraag van de cliënt wordt in de context beschouwd, en resulteert in maatwerk voor wat betreft de benodigde uren ondersteuning.

1. Taken schoonmaakondersteuning

1.1 Indirecte tijd

De tijd voor indirecte werkzaamheden (jas ophangen, praatje maken etc.) is niet in de taken opgenomen maar wordt apart afgegeven. Indirecte tijd wordt altijd afgegeven en bedraagt 20 minuten per keer. Hierbij wordt er uitgegaan van ondersteuning 1 keer in de week of 1 keer in de twee weken.

1.2 Het doen van boodschappen voor het dagelijkse leven

Hieronder vallen het samenstellen van een boodschappenlijst en het inkopen en opbergen van boodschappen. Dit kan 1 keer per week worden gedaan en daar kan maximaal 55 minuten per week voor worden toegekend. Oplossingen middels eigen netwerk, boodschappenservice en vrijwilligersdienst zijn voorliggend.

Uit de vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep wordt het volgende afgeleid. Voor kant- en klare maaltijden, bezorgen van maaltijden en een boodschappendienst van de supermarkt kan het college uitgaan van de vooronderstelling dat deze betaalbaar en geschikt zijn, mits aanwezig uiteraard. Dat wil zeggen dat het op de weg van de aanvrager is om aannemelijk te maken dat dit niet het geval is (CRVB:2011:BR6634, In CRVB:2012:BY3938, CRVB:2012:BY2147, CRVB:2013:2205, In CRVB:2014:4276 en CRVB:2015:97).

Indien de afstand tot de winkels erg groot is (mensen die in buitengebied wonen), kan 30 minuten extra worden toegekend. Dit zal zelden het geval zijn.

Als het gaat om een cliëntsysteem van meer dan 4 personen of als er kinderen jonger dan 12 jaar aanwezig zijn, kan 2x per week boodschappen worden toegekend. Dit is een uitzondering welke goed afgewogen moet worden.

Eigen keuzen of verzoeken, zoals de keuze voor speciaal voedsel dat maar beperkt te koop aangeboden wordt zodat extra gereisd moet worden, of het doen van boodschappen in een groot aantal winkels, worden niet gehonoreerd. De noodzaak van dergelijke wensen dient altijd geobjectiveerd te worden.

1.3 Licht poetswerk in huis, kamers opruimen

Hieronder vallen de volgende activiteiten:

Afwassen, bedden opmaken, opruimen, stof afnemen op ooghoogte, planten water geven.

- Woning met 1 slaapkamer 25 minuten.
- Iedere extra slaapkamer is 5 minuten.

Deeltaken die gescoord kunnen worden waarna een percentage van de normtijd kan worden aangehouden rekening houdend met de zwaarte van de taken:

	Ja	Nee
Afwassen/vaatwasser inruimen		
Bedden opmaken		

Opruimen		
Stof afnemen op ooghoogte		
Planten water geven		

1.4 Zwaar huishoudelijk werk

Hieronder vallen: Hoog/Laag afstoffen, stofzuigen/swifferen, soppen van sanitair en keuken, bedden verschoneren, ramen lappen binnenzijde, opruimen huishoudelijk afval.

- Woning met 1 slaapkamer: 90 minuten
- Extra slaapkamer: 15 minuten.
- Extra hobbykamer: 20 minuten

Deeltaken die gescoord kunnen worden waarna een percentage van de normtijd kan worden aangehouden, rekening houdend met de zwaarte van de taken:

	Ja	Nee
Hoog/Laag afstoffen		
Stofzuigen/Swifferen		
Toilet schoon houden		
Badkamer		
Keuken		
Bedden verschoneren		
Ramen lappen binnen		
Vuilniszak/Kliko		

In de indicatie voor het licht en zwaar huishoudelijke ondersteuning kan rekening worden gehouden met:

- vervuilingsgraad ten gevolge van de beperkingen (en niet door verwaarlozing): maximaal 60 minuten
- Allergie en/of COPD-problematiek in een gesaneerde woning: maximaal 60 minuten.
- aanwezigheid van jonge kinderen kan extra tijd worden toegekend. Dit goed objectiveren en beschrijven waarom dat nodig is. Kinderen > 12 jaar: 30 minuten extra (maximaal 90 minuten).
- verzorging van huisdieren wordt niet meegenomen in de beoordeling. Het houden van dieren is een eigen keuze.

1.5 Verzorging kleding/linnengoed

Hier wordt onder gerekend: sorteren en wassen van kleding met behulp van een wasmachine, was drogen in een droger, opvouwen, strijken van overhemden en blouses en opbergen van het wasgoed.

- Eenpersoonshuishouden 55 minuten per week
- Twee persoonshuishouden: 65 minuten per week

Wanneer cliënten aangeven een deel van de was verzorging zelf uit te voeren kan de afgeronde HHM normtijd horende bij een gemiddelde eigen kracht worden gehanteerd.

- Bij een gemiddelde eigen kracht: 40 minuten per week bij een één of tweepersoonshuishouden.

Je kunt extra tijd indiceren in bijzondere gevallen:

- Bij aanwezigheid van kinderen onder de 16 jaar: 30 minuten per week extra
- Bij bedlegerige personen: 30 minuten per week extra

- Bij extra bewassing door overmatige transpiratie, incontinentie, speekselverlies: 30 minuten per week extra

Deeltaken die gescoord kunnen worden waarna een percentage van de normtijd kan worden aangehouden rekening houdend met de zwaarte van de taken:

	Ja	Nee
Wasmachine laden		
Was in droger		
Was strijken		
Was vouwen en wegleggen		

Een bovenlader of de wasmachine/droger op hoogte zetten is soms al toereikend. Een droger is algemeen gebruikelijk. Ondergoed en beddengoed wordt niet gestreken, wel gevouwen.

2. Taken ondersteuning bij regie/zorg over het huishouden

Het gaat hier niet om de maatwerkvoorziening individuele ondersteuning.

2.1 Opvangen en verzorgen van jonge kinderen

Het gaat hierbij om een ouder die tijdelijk niet in staat is de ouderrol op zich te nemen. Opvang/verzorging van kinderen <12 jaar. De ouder(s) blijft ALTIJD verantwoordelijk voor de kinderen. Kinderopvang tot 5 dagen per week is redelijk om te vragen.

De verantwoordelijke ouder(s) dient een oplossing te vinden voor opvang door de week en weekend. De indicatie overstijgt nooit 40 uur per week, indien noodzakelijk, maximaal 3 maanden.

Een kind van 3 maanden of ouder kan 5 dagen naar een kinderdagverblijf. Verder is de crèche, kinderdagverblijf, overblijven op school, voor- en naschoolse opvang voorliggend. Tot en met 7 jaar dient een kind geholpen te worden met:

- naar bed brengen (10 min per keer)
- wassen en aankleden (20 min per dag)
- eten en drinken geven (20 min per maaltijd)
- evt. luiers verschonen (10 min per keer)
- naar school/crèche brengen (15 min per keer).

Meer of minder tijd kan worden geïndiceerd vanwege het aantal kinderen, de leeftijd van de kinderen, de gezondheidssituatie, het functioneren van kinderen/huisgenoten, aanwezigheid gedragsproblematiek, samenvallende activiteiten.

2.2 Organisatie van het huishouden

De inzet van een maatwerkvoorziening kan in meer of mindere mate afhankelijk zijn van de vraag in hoeverre de cliënt beschikt over regievermogen. De Wmo 2015 kent geen definitie van regievermogen. Het onderzoek kan er op gericht zijn vast te stellen of de cliënt regieproblemen heeft. Het gaat dan over de vraag of de cliënt beperkingen heeft in het vermogen om een adequaat oordeel te vormen over dagelijks voorkomende situaties op het gebied van sociale redzaamheid, probleemgedrag, psychisch functioneren of geheugen en oriëntatie.

Tot organisatie van het huishouden wordt gerekend het (samen met de cliënt) kunnen bepalen welke huishoudelijke werkzaamheden wanneer worden gedaan (regievoering over het huishouden) waaronder in incidentele gevallen het verzorgen van brood- en/of warme maaltijden.

Regie voeren over het huishouden: 30 minuten

Meer tijd kan worden geïndiceerd wanneer het niet alleen gaat om het aansturen maar ook om het "samen opwerken" met betrekking tot huishoudelijke taken. Hierbij worden maximaal de normtijden voor een taak gehanteerd, zoals beschreven in deze bijlage.

2.3 Maaltijden: broodmaaltijd, warme maaltijd

Hieronder vallen wat betreft de broodmaaltijd: broodmaaltijd klaarzetten, tafel dekken en afruimen, koffie/thee zetten.

- Brood: 1x per dag smeren. Dit houdt in 20 minuten voor het ontbijt en 5 minuten extra als er een tweede maaltijd voor tussen de middag afgedekt in koelkast moet worden klaargezet.
- Bij aanwezigheid van kinderen onder de 12 jaar kun je per kind 5 min. Extra per dag berekenen.
- Wat betreft de warme maaltijd vallen hieronder: eten klaarzetten (aanreiken) of bereiden (opwarmen of voorbereiden en koken) tafel dekken en afruimen. Opwarmen van de warme maaltijd (kant-en klaar/tafeltje dekje): 15 minuten per dag.
- Koken wordt alléén geïndiceerd als er geen gebruik gemaakt kan worden van voorliggende voorzieningen, bijvoorbeeld in verband met een zeer speciaal dieet. De noodzaak van een speciaal dieet dient door een arts geobjectiveerd te worden: er kan voor het koken 35 minuten per dag geïndiceerd worden.

2.4 Advies, instructie, voorlichting (AIV) gericht op het huishouden (HH2)

Instructie omgaan met hulpmiddelen, instructie licht huishoudelijk werk, instructie textielverzorging, instructie boodschappen doen, instructie koken.

Tijd die ingezet kan worden is 30 minuten, maximaal 3x per week voor 6 weken.

2.5 Gebruikelijke hulp

Een volwassenen huisgenoot van 23 jaar en ouder dient het huishouden geheel over te nemen.

Een 18- tot 23-jarige wordt verondersteld een eenpersoonshuishouden te kunnen voeren. Het college kan dit in het algemeen normeren naar 2 uur uitstelbare taken en 3 uur niet uitstelbare taken per week. Daarnaast kunnen zij eventuele jongere gezinsleden verzorgen en begeleiden.

In geval de leefeenheid van de zorgvrager mede bestaat uit kinderen, dan gaan we er vanuit dat de kinderen, afhankelijk van hun leeftijd en psychosociaal functioneren, een bijdrage kunnen leveren aan de huishoudelijke taken.

- Kinderen tot 5 jaar leveren geen bijdrage aan de huishouding.
- Kinderen tussen 5-12 jaar worden naar hun eigen mogelijkheden betrokken bij lichte huishoudelijke werkzaamheden als opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, boodschap doen, kleding in de wasmand gooien.

Kinderen vanaf 13 jaar kunnen, naast bovengenoemde taken hun eigen kamer op orde houden, d.w.z. rommel opruimen, stofzuigen, bed verschonen.